

uitgekotst door het systeem

Zo'n zestienduizend kinderen gaan niet naar school.

Niet omdat ze spijbelen maar omdat ze gedragsproblemen hebben of het simpelweg niet redden in de sociale jungle. "Ze moest overgeven van angst."

Een creatieve chaoot, die Jesse

INGRID VERKUIL OVER ZOON

JESSE (12).

“Ik vond Jesse altijd een gewoon, doorsnee jongetje. Maar toen hij in groep 1 zat moest ik wel heel vaak op gesprek komen. Jesse wilde niet luisteren, zei de juf. Bleef niet in de kring zitten, praatte door de andere kinderen heen, hing de clown uit. Hij kreeg verschillende etiketjes opgeplakt: ADHD, autisme, Gilles de la Tourette, dyslexie. Nadat hij op drie scholen was vastgelopen heb ik een *second opinion* aangevraagd. Hij bleek niet autistisch, wel hoogbegaafd. Ook de vierde school mislukte. De kern is: Jesse ontwikkelt zich anders dan de norm en leert op zijn eigen wijze. Op school raakte hij overprikkeld door wat om hem heen gebeurt, en het lawaai. Anderzijds wordt hij onderprikkeld: hij vraagt zich bij alles wat je hem aanbiedt af: wat kan ik ermee? Als hij niet het nut ervan inziet, wil hij het niet leren. Daarnaast is hij een creatieve chaoot. Sinds een jaar zit hij thuis. Hij komt tot rust en zijn tics zijn zo goed als verdwenen. Eenzaam is hij niet. Hij zit op freerunning en taekwondo en omdat ik thuis een ontmoetingsplek voor thuiszitters heb gecreëerd, ontmoet hij andere kinderen. Hij leert niet op de schoolse manier, wel door in de natuur te struinen. Engels, lezen en spellen leert hij door games als Minecraft. Waarschijnlijk kan hij na de zomer een paar dagen terecht bij Feniks Talent, een begeleidingsplek voor drop-outs. En dan kom ik aan de beurt. Kan ik eindelijk dat boek schrijven over wat ik zelf heb geleerd van een kind als Jesse.”

INGRID BIEDT HULP AAN KINDEREN ALS
JESSE: GAAFKIND.NL
SHIRT PAUL SMITH SHORT EN LOAFERS ZARA

ADAJA QUAK OVER DOCHTER

REBECCA (15).

“Als kleutertje was ze gebiologeerd door kleine diertjes; het liefst speelde ze dat ze een diertje was. Of ze lag op haar rug in het gras naar de wolken te kijken.

Op de kleuterschool begrepen de kinderen Rebecca niet. En Rebecca begreep hen niet – met driftbuien tot gevolg. Op de Jenaplanschool ging het beter. Die heeft ze afgemaakt, maar het werd steeds moeilijker aansluiting te vinden bij andere kinderen. Inmiddels was vastgesteld dat Rebecca een vorm van autisme heeft.

Ondanks een vwo-advies hebben we haar op het vmbo gedaan. Dan hoefde ze qua leren niet op haar tenen te lopen. De rest was al zo moeilijk voor haar: op de fiets naar school, nieuwe klas, nieuwe kinderen, verschillende leraren. Ze moest vaak overgeven van angst. Aan het einde van de eerste klas was ze uitgeput: mager, bleek, bang. Op advies van de huisarts hebben we haar ziek gemeld. Na maanden kon ze terecht op een school voor kinderen met psychiatrische problemen. Ook dat was geen succes. Altijd gedoe in de klas, elke dag werd er wel een kind schreeuwend afgevoerd. Weer kwam ze, letterlijk ziek van alle spanning, thuis te zitten.

Op dit moment volgt ze thuisonderwijs. Ze doet elke dag haar taken, terwijl ik ernaast zit en mijn ding doe. Door alle negatieve ervaringen is haar sociale angst en schoolangst groot. Maar ze gaat graag naar de zorgboerderij en kan prachtig digitaal tekenen. Misschien dat ze daar later iets mee kan. Ik weet zeker: wat erin zit, komt er op een dag uit.”

Rebecca werd mager van de spanning

Dé wil juist graag naar school

AUDREY MAEDER-SAHUPALA, OVER ZOON DÉ (17).

“Hij was zeven toen hij me voor het eerst aansprak met mama. Dé kon wel praten, maar hij communiceerde niet. Een jongen met klassiek autisme. Heel slim ook: op zijn tweede kon hij schrijven en lezen. Een gewone school kon hem niet bieden wat hij nodig had. Voor z'n zevende had hij er al vijf versleten. Ik heb me toen in Amerika verdiept in de Son Rise-methode, een een-op-een ontwikkelingsgerichte therapie. Thuis werd een speelkamer ingericht waar Dé leerde spelen en leren. We werkten met hem in ploegendienst. Dé vond dat fijn, maar toen hij twaalf was zag hij op tv de film *Ciske de Rat*. Ciske zat met andere kinderen in een ouderwets klaslokaal. Dat werd toen zijn grootste wens: ook in zo'n klas zitten. Ik ben op zoek gegaan naar een school voor hem. Toen ik die niet kon vinden, ben ik zelf een klasje begonnen voor kinderen als Dé, voor kinderen dus die nog nooit op school hebben gezeten of het niet hebben gered op school. Dé leert veel in dat klasje, maar het allerliefst wil hij naar een echte school. Hij werd ongelukkig en ging zichzelf stompen. Afgelopen schooljaar is het me gelukt: op het Adriaan Roland Holst College in Hilversum mag hij twee lesuren meedraaien in een gewone klas. Dé volgt nu de lessen art & design en het gaat heel goed. Hij weet te overleven in de sociale jungle. Zijn klasgenoten reageren relaxed op hem. Hij is nu drie keer geweest en elke keer komt er een diepgelukkige jongen thuis.”

TOP EN SCHOENEN RIVER ISLAND
SHORT FOREVER 21

JANINE SCHERPENBERG OVER

DOCHTER DAPHNE (15).

“Thuis maakt Daphne grapjes en kletst ze honderduit tegen ons, haar broer Wouter en zusje Marith. Maar zodra we de deur uitstappen, stopt ze abrupt met praten. Het begon toen ze een jaar of acht was en in groep 4 bleef zitten. Dat ze leren moeilijk vond, maakte haar onzeker. Toen kwam ze ook nog in een nieuwe groep. Gaandeweg stopte ze met praten met andere kinderen. Later ook met de juf. Stokstijf stond ze langs het schoolplein. Het ene jaar praatte ze nog op het paardenkamp, het jaar daarop niet meer. Soms zag ik haar een poging doen, maar het lukte gewoon niet. Daphne lijdt aan selectief mutisme, een sociale angststoornis waarbij praten soms niet lukt. Vanaf groep 7 moest ze naar het speciale onderwijs. Daar kwam ze tussen allemaal jongetjes met autisme terecht en verloor ze echt al het contact. Op haar dertiende was Daphne alleen nog maar een hoopje verdriet dat dood wilde. Toen hebben we haar van school gehaald. Ze heeft een lesrooster, boeken en mappen waaruit ze leert. Ik ben erbij om te zorgen dat ze niet in paniek raakt als ze niet snapt wat ze moet doen. Ze heeft geen vriendinnen, maar gelukkig vermaakt ze zich goed in haar eentje. Ze tekent prachtig, speelt piano, maakt filmpjes. Stapje voor stapje gaat ze vooruit. Soms praat ze zonder dat ze het door heeft tegen de vriendinnetjes van Marith die hier over de vloer komen. We hebben goede moed dat ze haar sociale angst zal overwinnen. Daphne zelf ook. Ze zegt: ‘Mam, ik weet zeker: op een dag gaat dit over.’”

SHORT EN SHIRT H&M. SCHOENEN BERSCHKA

Buitens- huis zegt Daphne geen woord

De meester sleurde Rafael door de gangen

LUKRETIA BRESSERS-TUINSTR
OVER ZOON RAFAEL (14).

“Rafael was een vroegrijp kind. Voor zijn eerste verjaardag sprak hij al in volzinnen. Op school ging het goed, hoewel hij zich soms stierlijk verveelde. In groep 7 werd de juf ziek. De vierde inval-juf had moeite met Rafael: toen hij weigerde een liedje mee te zingen en ook niet de klas uit wilde, heeft ze de meester van de andere groep erbij gehaald. Die heeft hem door de gangen gesleurd waardoor hij met zijn hoofd tussen de klapdeuren kwam en een hersenschudding opliep. De schuld werd bij Rafael gelegd: hij had een grote mond, vertoonde clownesk en respectloos gedrag. Ik heb hem van school moeten halen.

Uit wanhoop ben ik zelf een school voor thuiszitters begonnen. Die heb ik helaas na een jaar moeten sluiten omdat er geen financiering op gang kwam. Rafael was inmiddels getest. Op vrijwel alle vlakken scoorde hij vwo-plus, behalve op rekenen. Ook bleek dat hij faalangst en PTSS had. Afgelopen winter mocht hij proefdraaien op een vmbo. Daar werd hij gepest vanwege zijn andere interesses. Na zes weken werden de dozen met eieren hier tegen de ramen gesmeten en zat Rafael weer thuis.

Inmiddels zoeken we in het hele land naar een school. Hoogstwaarschijnlijk wil een vwo in Zoetermeer hem plaatsen. Dan verhuizen we vanuit Friesland daarnaartoe, al zou ik niet weten hoe dat moet. Voor Rafael heb ik mijn baan opgezegd en je krijgt niet zomaar een huurwoning. Maar al moeten we gaan kamperen, we vinden een oplossing.”

SHORT EN SHIRT SCOTCH & SODA
SCHOENEN BERSCHKA

